

Προς:
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Θέμα: Σχετικά με το με αρ. πρωτ. 20738/06-02-2025 έγγραφό σας.

Σχετικά με το υπ' αρ. 20738/06-02-2025 έγγραφό σας για την 994/5-2-2025 Αναφορά Βουλευτή με θέμα «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Υδάτων Κρήτης» σας γνωρίζουμε ότι:

Η αρμοδιότητα για τη διαχείριση των υδάτων στην Ελλάδα ανήκει στην Κρατική Διοίκηση, η οποία επιφορτίζεται με την ευθύνη χάραξης της στρατηγικής προστασίας και διαχείρισης.

Η **Οδηγία 2000/60/ΕΚ** για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων ή αλλιώς Οδηγία-Πλαίσιο για τα Νερά, αποτελεί το κυρίαρχο νομοθέτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την προστασία υδάτινων οικοσυστημάτων και την καλή κατάσταση όλων των υδατικών πόρων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείριση τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την κοινοτική Οδηγία-Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ έγινε με το Ν.3199/2003 (ΦΕΚ 280 Α/09.12.2003) και το ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ 54/Α/08.03.2007).

Ακολούθησε η κατάρτιση των **Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών** των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ενώ ήδη έχουν εγκριθεί η 1^η και η 2^η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης.

Η διαχείριση των υδάτων αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Οι ορθολογικές και βιώσιμες πολιτικές διαχείρισης οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη την κλιματική αλλαγή, τα ακραία φαινόμενα και κρίσεις, την απαίτηση εξοικονόμησης και επαναχρησιμοποίησης του νερού, την εξοικονόμηση ενέργειας και την παραγωγή ενέργειας από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος μέσω εγκαταστάσεων ΑΠΕ, τον επανασχεδιασμό και την ολοκλήρωση αναγκαίων έργων υποδομής, τη ρύπανση των υδάτων, τη μείωση απωλειών στα δίκτυα, την κοστολόγηση και τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδατος, την ανάπτυξη υδατικής συνείδησης από τους πολίτες.

Κρίσιμη θεωρείται η στροφή σε ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης με κύριο στόχο τη μετάβαση στην **κυκλική οικονομία**, δηλαδή σε ένα μοντέλο παραγωγής και κατανάλωσης με βάση την επαναχρησιμοποίηση του νερού, καθώς και η **υλοποίηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας**, λόγω της σημαντικής συμμετοχής στην συνολική εθνική ενεργειακή κατανάλωση των καταναλώσεων των έργων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης.

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ & ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN)

Ο Ο.Α.Κ. Α.Ε., ως αρμόδιος φορέας για την κατασκευή και διαχείριση των σημαντικότερων υδραυλικών υποδομών της Κρήτης έχει εδραιώσει, με την καθημερινή προσπάθεια των εργαζομένων του, τον καθοριστικό του ρόλο, στον τομέα αυτό, σε όλο το νησί. Η αποτελεσματικότητα και δυναμική του Οργανισμού στην κατασκευή και διαχείριση των κεντρικών υδροαρδευτικών έργων (Φράγμα Αποσελέμη, Φράγμα Ποταμών, Λιμνοδεξαμενή Αγ. Γεωργίου Οροπεδίου Λασιθίου, υδροαρδευτικά δίκτυα Χανίων), αναγνωρίζεται από όλους, την κρατική διοίκηση, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τις τοπικές κοινωνίες και τους κατοίκους της Κρήτης.

Απόδειξη της εμπιστοσύνης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών προς τον Ο.Α.Κ. Α.Ε είναι η ανάθεση της εκπόνησης του **«ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN) ΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ»** - το οποίο ολοκληρώθηκε το Μάιο του 2022, κατόπιν διαβούλευσης που προηγήθηκε, με το σύνολο των τοπικών αρμόδιων φορέων - με χρηματοδότηση από το **Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών**, στο οποίο τίθενται οι βάσεις για τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και υλοποίηση των κεντρικών υποδομών, που απαιτούνται στο νησί, σε εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Περιφέρειας Κρήτης.

Το **«ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN) ΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ»** αποτελείται από τα τμήματα:

- ΤΜΗΜΑ Υ1: «Εκπόνηση Γενικού Διαχειριστικού Σχεδίου (Master Plan) Ύδρευσης - Άρδευσης νήσου Κρήτης»
- ΤΜΗΜΑ Υ2: «Εκπόνηση Γενικού Διαχειριστικού Σχεδίου (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας νήσου Κρήτης».

Ο προσδιορισμός μέτρων και δράσεων διαχείρισης των υφιστάμενων και υπό εκμετάλλευση υδατικών πόρων και η ανάγκη κατασκευής νέων έργων, με ανάλυση εναλλακτικών λύσεων, αποτυπώνονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, που αποτελεί και το τελικό στάδιο του Σχεδίου Διαχείρισης, όπου συγκεκριμένα αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στοχευμένες δράσεις για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση προβλημάτων διαχείρισης νερού ύδρευσης και άρδευσης στην Περιφέρεια Κρήτης, σε παρόντα και μελλοντικό χρόνο (5ετίας και 20ετίας) υπό την επίδραση της **Κλιματικής Αλλαγής**.

Επιπροσθέτως για την οριστική θωράκιση της Κρήτης με ένα σύγχρονο, ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό πλαίσιο, για την ενιαία και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, έχει ανατεθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετική μελέτη στην **Ολλανδική εταιρία «HVA International»**. Η Διοίκηση αλλά και οι υπηρεσίες του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης, έθεσαν στη διάθεση της, το **«ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (MASTER PLAN) ΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ»** ενώ βρίσκονται και σε στενή συνεργασία για την εκπόνηση της νέας ολοκληρωμένης μελέτης, λόγω της σημαντικής εμπειρίας – τεχνογνωσίας, που διαθέτει ο Οργανισμός στον σχεδιασμό, την κατασκευή αλλά και τη διαχείριση υποδομών, που σχετίζονται με τους υδάτινους πόρους.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΞΗΡΗΣ ΣΕ ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΖΕΤΙΑΣ

Διαβλέποντας έγκαιρα τις δύσκολες συνθήκες που διαμορφώνονται τα τελευταία χρόνια, με αποκορύφωμα την τελευταία εντελώς ξηρή σε υδρολογικό επίπεδο ζετία που έχει οδηγήσει σε δραματική μείωση των αποθεμάτων νερού στον ταμιευτήρα του φράγματος Αποσελέμη, η Ο.Α.Κ. Α.Ε. έλαβε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και διερεύνησε την υλοποίηση έργων και παρεμβάσεων, που θα ενισχύσουν τον ταμιευτήρα, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των υδροδοτούμενων περιοχών και την αποδοτικότερη λειτουργία συνολικά της εγκατάστασης.

Πιο συγκεκριμένα μελετώνται:

1. **Ενίσχυση του ταμιευτήρα φράγματος Αποσελέμη** από τις καρστικές πηγές του Αλμυρού Δήμου Μαλεβιζίου ή/και του Αλμυρού Αγίου Νικολάου. Ο ταμιευτήρας Αποσελέμη έχει ανάγκη, τις δυσμενείς υδρολογικά χρονιές (όπως οι 3 τελευταίες), πάνω από 15 εκατ.μ³ ανά έτος. Η πηγή Αλμυρού Ηρακλείου σύμφωνα με εκτιμήσεις έχει ετήσιο δυναμικό που κυμαίνεται (μέση ετήσια παροχή) γύρω στα 250 εκατ. μ3. Το τεχνικό έργο προσαγωγής ύδατος από την πηγή στον ταμιευτήρα απαιτεί:

- Αντλητικά συγκροτήματα στην περιοχή των πηγών (εκτός προστατευμένης περιοχής) για την ανύψωση του ύδατος μέχρι τον ταμιευτήρα.
- Καταθλιπτικός αγωγός (όδευση ΒΟΑΚ) μήκους περίπου 42χλμ και εκτιμώμενης διαμέτρου DN 1200.

Η διάμετρος DN 1200 (με 6ωρη λειτουργία αντλιών) εκτιμάται ότι θα έχει τη δυνατότητα να τροφοδοτεί τον ταμιευτήρα Αποσελέμη με 32.400 μ³ ανά ημέρα ή 11,83 εκατ.μ³ ανά έτος.

Το μεγάλο πρόβλημα του έργου αυτού είναι το μεγάλο ενεργειακό λειτουργικό κόστος το οποίο θα μπορούσε να καλυφθεί μόνο με την συμμετοχή ΑΠΕ.

2. **Άντληση από τις πηγές Αλμυρού και αποθήκευση σε ταμιευτήρα κατά τη χρονική περίοδο γλυκού νερού.** Το έργο αυτό είχε προταθεί στην δράση «Συγκριτική τεχνικοοικονομική αξιολόγηση για την αξιοποίηση των υφάλμυρων πηγών: Αλμυρός Ηρακλείου, Αλμυρός Αγ. Νικολάου και Μαλαύρας», που εκπονήθηκε από τη Διεύθυνση Υδάτων στα πλαίσια των μέτρων εξειδίκευσης σε εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (ΣΔΛΑΠ) Κρήτης και ολοκληρώθηκε το 2021. Στη φάση αυτή διερευνώνται οι θέσεις κατασκευής φράγματος ικανής χωρητικότητας, στην περιοχή της Τυλίσσου, για αποθήκευση του νερού και οι οδεύσεις του καταθλιπτικού αγωγού για την άντληση και του αγωγού διανομής προς τις δεξαμενές της ΔΕΥΑΗ.

3. **Νέος αγωγός Μαλίων προς τον ταμιευτήρα Αποσελέμη.** Επιβάλλεται η αντικατάσταση του αγωγού από την περιοχή των Μαλίων, ο οποίος λόγω παλαιότητας παρουσιάζει συνεχώς προβλήματα και η όδευση του μέσω του ΒΟΑΚ προς τον ταμιευτήρα Αποσελέμη, με ικανότητα ωριαίας παροχής περίπου 350 κ.μ.

Παράλληλα, με στόχο την αποδοτικότερη λειτουργία και εκμετάλλευση της Ε.Ε.Ν. Αποσελέμη, ώστε να διασφαλιστεί για τα επόμενα αρκετά χρόνια η ομαλή υδροδότηση των περιοχών που εξυπηρετεί η εγκατάσταση, αλλά και για να αντιμετωπιστεί παράλληλα το υψηλό λειτουργικό της κόστος, δρομολογήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις, πολλές εκ των οποίων βρίσκονται σε πλήρη φάση υλοποίησης αυτή την περίοδο.

Α) Επέκταση Υδραγωγείου προς Δεξαμενές Δ1-Δ3 Ηρακλείου: Αφορά την κατασκευή υδραγωγείου 7.756 κυβικά μέτρα από το πέρας του υφιστάμενου κεντρικού αγωγού με τη δεξαμενή Δ1 και την κατασκευή αγωγού 643 κυβικών μέτρων, προς τη Δεξαμενή Δ3 (περιοχή Δυτικά της πόλης του Ηρακλείου – περιοχή ΠΑ.Γ.Ν.Η.).

Β) Κατασκευή Αγωγών Προσαγωγής: Στις τουριστικές περιοχές Σίσι, Μίλατος, Νεάπολη, Ελούντα, Κριτσά, Νικηθιανά της Π.Ε. Λασιθίου (κατασκευή 53χιλιόμετρα αγωγών με νέες δεξαμενές και τέσσερα νέα αντλιοστάσια).

Γ) Μονάδα Υδροηλεκτρικού Σταθμού στην είσοδο της Ε.Ε.Ν. Αποσελέμη: Προμήθεια –εγκατάσταση Μονάδα ΥΗΣ με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους της εγκατάστασης.

Όλες οι ανωτέρω προτάσεις, πέραν εκείνων που ήδη βρίσκονται σε φάση υλοποίησης, αναλύονται και μελετώνται τεχνοοικονομικά, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης.

Σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία , την Περιφέρεια Κρήτης και την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κρήτης (μέλη των οποίων συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΑΚ), την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης καθώς και το σύνολο των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων, ο ΟΑΚ θα οδηγηθεί στις βέλτιστες δυνατές λύσεις, που θα δώσουν απάντηση στο σημαντικό πρόβλημα ξηρασίας στην Ανατολική Κρήτη.

Στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία.

Για τον
Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε.

Άρης Παπαδογιάννης
Διευθύνων Σύμβουλος

Ακριβές Αντίγραφο
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Παπαδογιάννης Αριστείδης